

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»**

**КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА, ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

«02» жовтня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»

освітній ступінь бакалавр

форма навчання денна

розробники Євсєєва Галина Петрівна, Волкова Світлана Петрівна

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Силабус нормативної навчальної дисципліни «Історія та культура України» укладений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Навчальна дисципліна належить до циклу загальної підготовки (нормативна) і спрямована на формування у студентів загальнонаукових, інструментальних та особистісних компетенцій майбутніх спеціалістів, формування гармонійної, інтелектуально розвиненої особистості. Навчальна дисципліна дозволяє ознайомити студентів з історичним минулім, матеріальною та духовною спадщиною українського народу; розвинути пізнавальні навики підходу до реального сьогодення та вміння визначати вклад національних цінностей у загальнолюдські, засвоїти ідеали гуманізму та демократії.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			I	
Всього годин за навчальним планом	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч.				
лекції	30		30	
лабораторні роботи				
практичні заняття				
Самостійна робота, у т.ч.	60		60	
підготовка до аудиторних занять				
підготовка до контрольних заходів	4		4	
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	26		26	
підготовка до екзамену	30	1	30	
Форма підсумкового контролю				Екзамен

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни полягає в розкритті закономірностей та особливостей державотворчого, етнополітичного та культурного розвитку України, а також її стосунків із сусідніми народами та державами; досягнення розуміння соціально-історичної обумовленості художньо-культурологічних процесів в Україні в контексті загальносвітових.

Завдання дисципліни:

- подання наукової періодизації історії і культури України, характерних рис різних періодів української історії, визначних подій та явищ у кожному з них;
- узагальнення досвіду національного державотворення, традицій української державності, значення поступу українського народу за її відновлення і збереження;
- розкриття закономірностей соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні, основних етапів українського національно-визвольного руху, визначення ролі та місця видатних історичних персоналій в українській історії та культурі;
- визначення найважливіших чинників й етапів формування української нації;
- висвітлення змісту і особливостей розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язку зі світовою культурою.

Пререквізити дисципліни: для вивчення курсу студенти потребують базових знань з історії України (в обсязі шкільної програми), достатніх для сприйняття цілісної складової розуміння історичних та культурних процесів.

Постреквізити дисципліни: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Філософія», «Історія економіки та економічної думки», «Демографія», «Історія політичної думки».

Компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК12 Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань проприореду і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Заплановані результати навчання.

РН21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміщення як демократичної, соціальної, правової держави.

Методи навчання – це різноманітні способи, які допомагають студентам засвоїти програмний матеріал, сприяють активізації навчального процесу, надають можливість набути нових компетенцій. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- за джерелом передачі та сприйняття інформації – словесні, наочні, практичні;
- за характером пізнавальної діяльності студентів – репродуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, евристичний, інформаційно-рецептивний;
- залежно від основної дидактичної мети і завдань – методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, методи дедукції та індукції, методи закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи студентів з осмислення і засвоєння нового матеріалу, методи стимулювання і мотивації.

Форми навчання – індивідуальні, групові, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с.р
Змістовий модуль 1. Українські землі від стародавньої доби до сьогодні					
Тема I. Стародавня доба	4	2			2
Тема II. Княжа доба України-Руси (IX – XIV століття)	8	4			4
Тема III. Литовсько-польська доба (XIV – I половина XVII століття)	8	4			4
Тема IV. Козацько-гетьманська доба	8	4			4

(ІІ половина XVII – кінець XVIII століття)					
Тема V. Доба російсько-австрійського панування і національно-культурного відродження (кінець XVIII – 1917 р.)	8	4			4
Тема VI. Доба Української національно-демократичної революції (1917 – 1920 рр.)	8	4			4
Тема VII. Радянська доба (1921 – 1991 рр.)	8	4			4
Тема VIII. Доба незалежності (з 1991 р.)	8	4			4
Разом за змістовим модулем 1	60	30			30
Підготовка до екзамену	30				30
Усього годин	90	30			60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ теми	Назва теми та її зміст	Кількість годин
1	Стародавня доба Виникнення цивілізації на теренах України. Давні слов'яни в історичному контексті. Концепції щодо території формування слов'ян. Дохристиянська культура.	2
2, 3	Княжча доба України-Русі (IX – XIV століття) Теорії виникнення Київської Русі та основні етапи її розвитку. Піднесення Києва. Володимир Великий. Ярослав Мудрий. Причини та наслідки занепаду Київської Русі. Галицько-Волинська держава – спадкоємниця Київської Русі. Вплив християнства на культуру Київської Русі.	4
4, 5	Литовсько-польська доба (XIV – I половина XVII століття) Особливості перебування українських земель у складі Великого князівства Литовського. Любленська унія та українські землі в складі Польщі. Утворення Кримського ханства та його вплив на українські землі. Причини та джерела формування козацтва. Особливості розвитку української культури в литовсько-польську добу.	4
6, 7	Козацько-гетьманська доба (ІІ половина XVII – кінець XVIII століття) Причини, періодизація і характер Української національної революції середини XVII століття. Утворення Української гетьманської держави та особливості її функціонування. Вплив Визвольної війни (Національної революції) середини XVII ст. на формування національної свідомості українців. Причини і наслідки Руйни.	4
8, 9	Доба російсько-австрійського панування і національно-культурного відродження (кінець XVIII – 1917 р.)	4

	Українські землі в складі Російської та Австрійської імперій: адміністративний поділ та суспільно-політичний розвиток. Витоки і періодизація українського національно-культурного відродження. Проблеми формування української нації. Розвиток освіти і науки в XIX ст. Архітектура і образотворче мистецтво України XIX ст. Історія та традиції українського народного житла Придніпровського регіону.	
10, 11	Доба Української національно-демократичної революції (1917 – 1920 рр.) Організація Української Центральної Ради та її діяльність: соціальна база, програма, державотворча діяльність. Українська держава гетьмана П. Скоропадського. Утвердження Директорії Української Народної Республіки: політичний курс та соціально-економічні заходи. Поразка Директорії УНР і відновлення радянської влади в Україні. Особливості розвитку української культури під час національно-демократичної революції.	4
12, 13	Радянська доба (1921 – 1991 рр.) Утворення СРСР: формальний та реальний статус УСРР. Українізація: форма і зміст. «Розстріляне відродження». Література і мистецтво соціалістичного реалізму. Українське питання напередодні та на початку Другої світової війни. Партизанський рух і радянське підпілля. Діяльність ОУН-УПА в роки війни. Україна в період повоєнної відбудови. Західноукраїнські землі в повоєнні роки. Дисиденство і правозахисний рух в 1960 – 1980-х рр.	4
14, 15	Доба незалежності (з 1991 р.) Державотворчий процес в умовах незалежності. Конституційний процес в Україні. Особливості громадсько-політичного життя українського суспільства. Національно-культурне відродження українського народу на сучасному етапі. Основні засади державної етнополітики. Політико-правовий статус національних меншин. «Революція на граніті», «Помаранчева революція» і «Революція гідності».	4

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ НЕ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ)

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ (ЛАБОРАТОРНІ ЗАНЯТТЯ НЕ ПЕРЕДБАЧЕНІ НАВЧАЛЬНИМ ПЛАНОМ)

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	підготовка до аудиторних занять	
2	підготовка до контрольних заходів	4
3	виконання курсового проекту або роботи	
4	опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: 1. Стародавня доба Періодизація історія України. Джерела вивчення української історії.	26

	<p>Арії (індоєвропейці) та інші стародавні народи у Східній Європі.</p> <p>Античні держави у Північному Причорномор'ї та Криму.</p> <p>Тюркська державність на території сучасної України.</p> <p>Соціально-економічний розвиток та суспільний устрій давніх слов'ян.</p> <p>Світогляд давніх слов'ян.</p> <p>Культура неслов'янських народів стародавньої доби.</p> <p>2. Княжа доба України-Руси (IX – XIV століття)</p> <p>Політичний устрій Давньоруської держави.</p> <p>Формування української народності.</p> <p>Утворення і піднесення Галицько-Волинської держави.</p> <p>Зовнішня політика Галицько-Волинської держави.</p> <p>Причини занепаду Галицько-Волинської держави.</p> <p>Розвиток давньоруської освіти та наукових знань.</p> <p>Архітектура і живопис Київської Русі.</p> <p>Особливості культури Галицько-Волинської держави.</p> <p>Розвиток літописання та літератури в Київській Русі і Галицько-Волинській державі.</p> <p>Ювелірне та прикладне мистецтво.</p> <p>3. Литовсько-польська доба (XIV – I половина XVII століття)</p> <p>Запорозька Січ, її устрій та військово-політична організація.</p> <p>Петро Сагайдачний і створення козацького війська.</p> <p>Формування українського народу.</p> <p>Роль православних братств у формуванні національної свідомості українського народу.</p> <p>Берестейська унія та її наслідки.</p> <p>Розвиток освіти та початок книгодрукування.</p> <p>Розвиток архітектури на українських землях в литовсько-польську добу.</p> <p>Образотворче мистецтво України литовсько-польської доби.</p> <p>Українська література XIV – перший половині XVII століття.</p> <p>Театр і музика XIV – першої половини XVII століття.</p> <p>4. Козацько-гетьманська доба (ІІ половина XVII – кінець XVIII століття)</p> <p>Воєнно-політичні події 1648 – 1657 рр.</p> <p>Українсько-московський договір 1654 р.</p> <p>Розкол Української держави та події на Лівобережжі і Правобережжі в 1660-1670-ті рр.</p> <p>Гетьманування Івана Мазепи.</p> <p>Ліквідація українського самоврядування та Запорозької Січі.</p> <p>Утворення і заселення Новоросії.</p> <p>Приєднання Правобережної України до Росії.</p> <p>Теорії заснування Катеринослава.</p> <p>Українське бароко в архітектурі, образотворчому мистецтві, літературі.</p> <p>Розвиток освіти, поширення наукових знань в другій половині XVII – XVIII ст.</p> <p>Розвиток театру та музики в другій половині XVII – XVIII ст.</p> <p>5. Доба російсько-австрійського панування і національно-культурного відродження (кінець XVIII – 1917 р.)</p> <p>Соціально-економічний розвиток українських земель в XIX ст.: порівняльна характеристика.</p>
--	--

	<p>Український національний рух в першій половині XIX ст. Кирило-Мефодіївське братство. «Руська трійця».</p> <p>Національне суспільно-політичне життя в Україні в другій половині XIX ст.</p> <p>Соціальні конфлікти в Україні в XIX ст.</p> <p>Участь українців в російському та польському рухах.</p> <p>Політизація національного життя в Україні наприкінці XIX ст. – на початку ХХ ст.</p> <p>Соціально-економічне становище України на початку ХХ ст.</p> <p>Україна в роки Першої світової війни.</p> <p>Особливості розвитку літератури в XIX ст.</p> <p>Український театр та музика у XIX ст.</p> <p>6. Доба Української національно-демократичної революції (1917 – 1920 рр.)</p> <p>Проголошення Української Народної Республіки. Наступ радянської Росії. Причини поразки Центральної Ради.</p> <p>Внутрішня та зовнішня політика гетьманського уряду.</p> <p>Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях. Акт злуки Української Народної Республіки і Західноукраїнської Народної Республіки. Проблеми відносин УНР і ЗУНР.</p> <p>Більшовицька агресія проти Директорії УНР.</p> <p>Політика «воєнного комунізму» в Україні.</p> <p>Нестор Махно і анархізм в Україні.</p> <p>Денікінський режим в Україні. Контрнаступ радянських військ проти денікінців.</p> <p>Архітектура і образотворче мистецтво в період національно-демократичної революції.</p> <p>Літературний розвиток в 1917 – 1920 рр.</p> <p>Розвиток освіти і науки в 1917 – 1920 рр.</p> <p>Театр, музика і кіно в період національно-демократичної революції.</p> <p>7. Радянська доба (1921 – 1991 рр.)</p> <p>Нова економічна політика в Українській СРР.</p> <p>Індустріалізація та колективізація в УСРР.</p> <p>Сталінський терор в УСРР наприкінці 1920 – 1930-х рр.</p> <p>Західноукраїнські землі у 1920 – 1930-ті рр.</p> <p>Напад нацистської Німеччини на СРСР. Бойові дії в 1941 – 1942 рр.</p> <p>Окупаційний режим в Україні.</p> <p>Вигнання з України нацистських окупантів. Наслідки Другої світової війни для України.</p> <p>Хрущовська «відлига» в УРСР.</p> <p>Брежнєвський «застій» та УРСР.</p> <p>Курс на перебудову радянського суспільства: плани і реальність.</p> <p>Культура України в умовах українізації.</p> <p>Роль музики і театрального мистецтва в роки війни. Роль кіномистецтва в евакуації.</p> <p>Література і мистецтво у повоєнний період.</p> <p>Розвиток української культури у часи «відлиги».</p> <p>Негативні явища української культури часів «застою».</p> <p>Розвиток української культури в період «перебудови».</p> <p>8. Доба незалежності (з 1991 р.)</p> <p>Формування багатопартійної системи.</p> <p>Проблема легітимності Кримської Автономної Республіки.</p>
--	---

	Європейський вектор зовнішньополітичного курсу України. Україна і пострадянські країни: політичні та економічні взаємовпливи. Наука і освіта незалежної України. Архітектура та образотворче мистецтво України періоду незалежності. Література і театр. Розвиток музики та кіномистецтва. Перспективи розвитку української культури ХХІ ст.	
5	підготовка до екзамену	30

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Усний контроль (усні запитання), письмова робота (написання відповідей на питання, що відносяться до самостійної роботи), тестовий, методи самоконтролю та самоперевірки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. включає всі види діяльності студентів за навчальним планом.

Оцінка поточного контролю за змістовий модуль 1. складається з:

1. Тестування – максимально 100 балів.
2. Конспект (лекційний) – максимально 50 балів.
3. Співбесіда за конспектом самостійно опрацьованих питань – максимально 50 балів.
4. Конспект самостійно опрацьованих питань – максимально 100 балів.

У цілому 300 балів, які діляться на 3 (види студентських робіт) із отриманням середньоарифметичної оцінки.

Тестування

Тести складені за трьома рівнями складності, тому оцінювання 1-10 завдання (з вибором однієї правильної відповіді) здійснюється по 5 балів максимально за кожне, завдання 11-13 (на встановлення відповідності) по 8 балів максимально за кожне, завдання 14-15 (на встановлення правильної послідовності) по 13 балів максимально за кожне.

Неправильна відповідь – 0 балів.

Разом 100 балів.

Конспект (лекційний)

Оцінюється за 50-бальною шкалою.

45-50 балів: студент працює згідно з тематичним планом; конспектує лекційний матеріал, ретельно записуючи всі головні думки, основні події, дати, імена тощо.

31-44 балів: студент конспектує лекційний матеріал уважно, але із незначними пропусками, що в цілому майже не впливає на якість конспекту.

21-30 балів: лекційний конспект написаний задовільно, іноді без зазначення тем, планів, пропущених дат.

11-20 балів: конспект, написаний із значними пропусками подій, дат, фактів, імен тощо.

1-10 балів: студент конспектує за лектором дуже неуважно, з пропусками тем, періодів, плутаниною подій.

Конспект самостійно опрацьованих питань

Оцінюється за 100-бальною шкалою.

81-100 балів: студент опрацював усі 92 питання, винесені на самостійне опрацювання, ретельно законспектувавши основні події, дати, імена персоналій, підсумувавши кожне питання.

61-80 балів: студент законспектував усі 92 питання, але із незначними прогалинами фактичного матеріалу та не зробив висновків.

41-60 балів: студент законспектував 60 питань, із значними скороченнями матеріалу.

21-40 балів: студент законспектував 40 питань, винесених на самостійне опрацювання, написаний із значними пропусками подій, фактів, імен тощо.

1-20 балів: студент законспектував 20 питань, опрацював матеріал дуже неуважно, з пропусками тем, періодів, плутаниною подій.

Співбесіда за конспектом самостійно опрацьованих питань

Оцінюється за 50-балльною шкалою.

45-50 балів: студент дає повну вичерпну відповідь на усі запропоновані питання, розуміє суть історичних подій і явищ, вільно використовує історичні поняття і терміни;

31-44 балів: студент в основному правильно відповідає на запропоновані питання, але з деякими незначними неточностями в подіях або датах;

11-30 балів: студент дає більш-менш правильні відповіді на запитання, але є проблеми із запам'ятовуванням історичних дат, імен тощо;

0-10 балів: студент не зміг дати правильні відповіді на більшу частину запитань.

Критерії екзаменаційної оцінки

Екзаменаційний білет складається з двох питань (одне питання з історії, і, відповідно, друге – з культури України). Максимальна сума балів за відповідь на одне питання – 50 балів.

45-49 балів: студент чітко і всебічно виклав програмний матеріал, висвітив основні історичні події, аргументував і розкрив теоретичні положення, виявив логічне мислення і знання навчальної літератури та інших джерел, знає хронологію історичних подій.

35-44 балів: студент показав міцні знання історичного матеріалу вичерпно і всебічно висвітив основні історичні події, орієнтується у відповідній літературі, основних джерел, виявив знання хронології основних історичних подій, але допустив неточності при висвітленні окремих подій чи фактів.

21-34 балів: студент у цілому відповів на поставлені запитання, але з деякими незначними неточностями в подіях або датах.

0-20 балів: студент не зумів розкрити питання, майже не орієнтується в історичних подіях, не знає матеріалу.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Історія та культура України» визначається як середньоарифметична між оцінкою поточного контролю та екзаменаційною оцінкою.

Порядок зарахування пропущених занять: студент конспектує пропущену лекцію та показує її в годині консультацій викладача.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Греченко В. А. Історія української культури: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. А. Греченко, К. В. Кислюк. – К.: Кондор, 2013. – 351 с.

2. Історія світової та вітчизняної культури: навч. посіб. / М.Ф. Юрій. – К.: Дакор, 2007. – 455 с.
3. Історія та традиції українського народного житла Придніпровського регіону / Г.П. Євсєєва, М.В. Савицький. – Д.: ПДАБА, 2016. – 269 с.: ілюстр.
4. Історія України: навч. посіб. / О.Д. Бойко. – 3-те вид., доповн. – К.: Академвидав, 2010. – 687 с.
5. Історія України: підручник / В. М. Литвин. –3-те доопрац. та доповн. вид. – К.: Наук. думка, 2009. – 821 с. – Бібліогр.: с. 748–790.
6. Історія України: підручник / Г.Д. Казъмирчук, А.П. Коцур, О.В. Вербовий, І.М. Заболотна, Г.М. Казакевич, М.Г. Казъмирчук, Г.Г. Коцур, О.Р. Купчик, С.В. Набока, С.В. Палієнко; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – 2-ге вид., виправл. і доповн. – К.: Логос, 2010. – 648 с.
7. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В.Ф. Остафійчук. – 4-те вид., виправл. – К.: Знання-Прес, 2008. – 424 с.
8. Історія України ХХ – початку ХХІ століття: Навч. посіб. / П. П. Панченко, Н. П. Бараповська, С. С. Падалка та ін.; За заг. ред. В. А. Смолія. – К.: Знання, 2004. – 582 с.
9. Історія України та її державності: курс лекцій / Л.Є. Дещинський, С.В. Терський, І.Я. Хома, В.М. Тарабан, Р.Д. Зінкевич, Я.Я. Денісов, І.О. Гаврилів, І.В. Буковський, А.Я. Нагірняк; Нац. ун-т «Львів. Політехніка». – 5-те вид., переробл. і доповн. – Л., 2009. – 474 с.
10. Історія українського козацтва: Нариси: У 2-х т. Т. 1 / В.А. Брехуненко, Л.В. Войтович, О.Б. Головко, В.М. Горобець, А.О. Гурбик; Ін-т історії України. НДІ козацтва НАН України. – К.: Вид. дім «Києво-Могилян. акад.», 2009. – 800 с.
11. Мала історія України / А. Каппелер. – К.: «К.І.С.», 2007. – 264 с.
12. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко; Укр. наук. ін-т Гарвард. ун-ту. Ін-т критики. –2-вид., переробл. та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.
13. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX – ХХ століття: Навч. посіб. / Я.Й. Грицак. –2-ге вид. – К.: Генеза, 2000. –356 с.
14. Політична історія України: навч. посіб. / В.А. Греченко, В.І. Танцюра, В.В. Калініченко, С.М. Куліш, В.В. Петровський. – 2-ге вид., доповн. – К.: Академвидав, 2008. –552 с.
15. Промисловий розвиток та інженерне підприємництво Донецько-Придніпровського регіону 1880–1917 рр. / Перетокін А.Г. , Чекушина Ю. М. // Монографія, Нац. гірн. Ун-т. – Д.: НГУ, 2013. – 119 с.

Допоміжна

1. Вівчарик М. М. Україна: від етносу до нації: Навч. посіб. / М. М. Вівчарик. – К.: Вища шк., 2004. – 239 с.
2. Історія міста Дніпропетровська /За ред. А.Г.Болебруха. – Дніпропетровськ: Грані, 2006.
3. Історія України очима письменників / [упорядкув. та вступ. ст. О. В. Красовицький]. – Харків : Фоліо, 2013. – 510 с.
4. Історія української культури: наук. вид.: у 5 т. Т. 4, кн. 1. Українська культура першої половини ХІХ століття / Л.Ф. Артюх, В.Г. Балушок, Г.Б. Бондаренко, В.К. Борисенко, Т.М. Виврот; НАН України. – К.: Наук. думка, 2008. – 1008 с.
5. Історія української культури: У 5 т. Т. 1. Історія культури давнього населення України / Ю.С. Асеєв, В.Д. Баран, І.А. Баранов, В.П. Белозор, С.С. Бессонова, Я.Є. Боровський, О.А. Брайчевська, М.Ю. Брайчевський, С.Б. Буських; Ред.: Б.Є. Патон; НАН України. – К.: Наук. думка, 2001. – 1134 с.

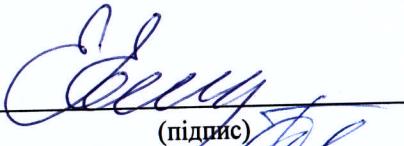
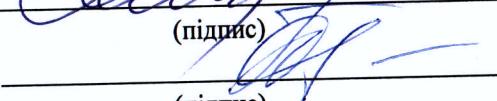
6. Історія української культури: У 5 т. Т. 3. Українська культура другої половини XVII – XVIII століть / В.С. Александрович, В.Й. Борисенко, Т.М. Виврот, В.М. Горобець, В.С. Горський; НАН України. – К.: Наук. думка, 2003. – 1246 с.
7. Історія української культури: У 5 т. Т. 4, кн. 2. Українська культура другої половини XIX століття / М.П. Бондар, М.П. Загайкевич, Р.Я. Пилипчук, В.В. Рубан, М.Р. Селівачов; Ред.: Б.С. Патон; НАН України. – К.: Наук. думка, 2005. – 1295 с.
8. Історія української культури: У 5-ти т. Т. 2. Українська культура XIII - першої половини XVII століть / В.С. Александрович, В.Г. Балушок, М.Б. Боянівська, Л.В. Войтович, Р.Й. Голик, Г.Й. Горинь, А.Д. Данилюк, Я.Д. Ісаєвич, Я.Б. Книш, Б.С. Криса; НАН України. – К.: «Наук. думка», 2001. – 847 с. – Бібліогр.: с. 821–827.
9. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт з курсу «Історія української культури» для студентів напрямів підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка», 6.030504 «Економіка підприємства», 6.030508 «Фінанси і кредит», 6.030509 Облік і аудит» заочної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Кривчик Г.Г., Дірявка Ю.П. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2014. – 50 с.
10. Методичні вказівки з курсу «Історія української культури» за темою «Видатні особистості України ХХ ст.» для студентів усіх напрямків підготовки денної та заочної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Перетокін А.Г., Єгорова В. С. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2014. – 55 с.
11. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з курсу «Історія України» для студентів напрямів підготовки 6.060101 «Будівництво», 6.050503 «Машинобудування», 6.070106 «Автомобільний транспорт» заочної форми навчання / Укладач: Бабенко В. А. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2014. – 31 с.
12. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з дисципліни «Історія української культури» для студентів усіх напрямків підготовки денної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Перетокін А.Г., Дірявка Ю.П. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2015. – 50 с.
13. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з курсу «Історія та культура України» для студентів усіх напрямів підготовки заочної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Перетокін А.Г., Лисенко Г.І. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2015. – 49 с.
14. Методичні вказівки до вивчення «Історія та культура України» для студентів усіх напрямів підготовки денної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Волкова С. П., Лисенко Г.І. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2015. – 23 с.
15. Методичні вказівки до вивчення програмного матеріалу з дисципліни «Історія української культури» для студентів усіх напрямків підготовки денної форми навчання / Укладачі: Євсєєва Г. П., Перетокін А.Г., Волкова С. П., Лисенко Г.І. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2016. – 23 с.
16. Мицик Ю. А. Історія України : навч. посіб. / Юрій Мицик, Олег Бажан. – Київ : Кліо, 2015. – 677 с.
17. Пріцак О. Й. Що таке історія України? (вступна стаття О.В.Яся) / О. Й. Пріцак // Український історичний журнал. – 2015. – № 1. – С. 177–210 .
18. Репан О. Палімпсест: Коріння міста: поселення XVI–XVIII століть в історії Дніпропетровська / О. Репан, В. Старостін, О. Харлан; НДІ козацтва, Ін-т історії України НАН України, Каф. історії України Дніпропетр. нац. ун-ту. – К. : Укр. пропілеї, 2008. – 264 с.
19. Україна – НАТО: історія та сьогодення: навч.-метод. посіб. / М.В. Кордон. – Житомир: Полісся, 2008. – 148 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Методичні вказівки викладачів кафедри українознавства ДВНЗ ПДАБА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pgasa.dp.ua/dept/ukraine-study/>

2. Відеоісторія України. Альбом «Історія України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://io.ua/vcc9aad0484735d65b9262342215118f7>
3. Енциклопедія історії України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.history.org.ua/?encyclop>
4. ІЗБОРНИК. Історія України IX—XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/index.html>
5. Інститут історії України НАН України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.history.org.ua>
6. Історія України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://history.franko.lviv.ua/>
7. Історія України. Підручники [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.info-library.com.ua/books-book-76.html>
8. Культура України: електронна бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elib.nplu.org/>
9. Михайло Грушевський. Історія України-Руси в 10 томах / Михайло Грушевський [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://litopys.org.ua/index.html>
10. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nbuv.gov.ua/>
11. Посібники з історії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/istoriya/>
12. Посібники з культури [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.com/kulturologiya/>

Розробники

(Г. П. Євсеєва)

(С. П. Волкова)

Гарант освітньої програми

(Г. В. Ползікова)
(підпис)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
українознавства, документознавства та
інформаційної діяльності

Протокол від «1» жовтня 2019 року № 4